Kis-Czell, 1900. II. évfolyam. 3. szám. Vasárnap, január 14.

KIS-CZELL ÉS VIDÉKE

KÖZÉRDEKÜ FÜGGETLEN UJSAG.

Mejelen minden vasárnap. Jelige: »Küzdelem az igazságért!«

Előfizetési ár:
Egy évre . . . . 8 kor. | Negyedévre . . 2 kor. — fil.
Fél évre . . . . 4 „ | Egyes szám ára — „ 20 „

Szerkesztővel érintkezhetni: szerdán, csütörtökön és pénteken.

Felelős szerkesztő: HUSS GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kis-Czell, Gyarmati-tér 76. szám. Ide intézendők a lap szellemi és anyagi részét illető minden küldemények. Névtelen levelek figyelembe nem vétetnek.

Az esküdtszékről.

Uj év napja óta, amikor az uj büntető perrendtartás életbe lépett, uj szellem friss fuvallata járja át igazságszolgáltatásunk csarnokait. Azt az intézményt, mely a külföld legtöbb államaiban már régóta ki van próbálva, mint a büntető igazságszolgáltatás uj rendjének legfőbb reform alkotását, végre Magyarországnak is megadta a kodifikálók bölcsessége. A hivatásos birák egyeduralma megszünik és a független polgár is megjelenik Themis házában, hogy legjobb tudása és belátása szerint igazságot mondjon büntettel vádolt polgártársáról.

Az esküdtek hatásköre eddig tudvalevően csak a sajtó utján elkövetett bűncselekményekre terjedt ki, mig most minden sulyosabb bűncselekményekről fognak itélni, melyeknek büntetése halál, életfogytig tartó vagy öt esztendőnél hosszabb szabadságvesztés. Mig azonfelül a sajtó esküdtszékek csak a királyi táblák székhelyein voltak szervezve, most valamennyi törvényszék mellett lesz esküdtszék.

A törvénynek gondja volt reá, hogy az esküdt birói szolgálat teljesitését ne bizza akármilyen polgárra, hanem azt bizonyos jogi és politikai szempontokból megállapitott kvalifikációhoz füzte. Igy minden polgártól, akit az esküdtek lajstromába felvesznek, megkivánják a magyar honosságot, a huszonhatodik életév betöltését és az ország törvénykezési nyelvének, a magyar nyelynek legalább is megértését.

Minthogy pedig sokan polgárok, kik a legnagyobb nyomorban vannak és a megélhetés gondjaival küzdenek, rendszerint csak kisfokú képzettségre tehettek szert, a törvény az esküdtképességet legalább husz korona egyenes adó évenkénti fizetéséhez köti. E vagyoni cenzus hiányában pedig bizonyos értelmi cenzus (például tanári, ügyvédi, orvosi diploma, érettségi bizonyitvány) kivántatik meg.

Abból a nagy tömegből, mely a törvényben megállapitott kellékek alapján fölvétetik az esküdtek lajstromába, az egyes királyi törvényszékeknél összeülő bizottság kiválogatja a képesség és megbizhatóság szempontjából a legalkalmasabbakat, és besorozza őket az évi lajstromba.

Mig a sajtó esküdteket minden egyes ügy tárgyalására külön-külön idéztek meg ezentul a behivás egy egész ülésszakra fog kiterjedni. Egy esztendőben minden törvényszéknél átlag három négy ilyen, körülbelül két hétig tartó ülésszak lesz, amelyen egy másután tárgyalják mindazon ügyeket, melyekben a vád alá helyezés már az ülésnek megkezdése előtt történt. Minden ilyen ülésszakra pedig a fönt emlitett évi lajstromból kisorsolnak harminczrendes és tiz helyettes esküdtet. Ezek közül pedig minden egyes ügy tárgyalása előtt külön sorshuzással állitják össze az esküdtszéket.

Az a tizenkét esküdt, akit sem a vádló, sem a vádlott nem kifogásol, végig hallgatja a tárgyalást, azután pedig zárt helyen való tanácskozás után felel a hozzá intézett kérdésekre. Az esküdtek a vádlott bűnössége vagy nem bűnössége kérdésében döntenek, még pedig fölmentés esetében egyszerű szótöbbséggel, a bűnösség kimondásánál legalább nyolcz (eddig hét) szavazattal. Az esküdtek mellé rendelt 3 itélő biróból álló szakbiróság azután, amennyiben az esküdtek a bűnösséget állapitották meg, a büntetés kérdésében határoz.

Az esküdtekre tehát nagy feladat vár. A legfontosabb politikai bűncselekmények a felségsértés, hűtlenség és lázadás, valamint a legsulyosabb büntettek — mint pl. a gyilkosság, szándékos emberölés, halált okozó testi sértés, rablás, gyujtogatás stb. — cseteiben itéletet mondanak polgártársaik becsületéről, szabadságáról, esetleg életéről is. Nagy felelősség terhe nehezül tehát reájuk. Ha magasztos hivatásuknak teljesen megakarnak felelni, mulhatlanul arra kell törekedniök, hogy mihelyt elfoglalták birói székiket, kivetkőzzenek a köznapi élet mindennemű vallási, nemzetiségi politikai és

TÁRCZA.

Ha gond emészti lelkemet...

Ha gond emészti lelkemet
S aggaszt a bús jelen,
Ajkam csodás imát rebeg
Némán, önkénytelen.

Bűvös hatalmat rejteget
Komoly, szelid szava,—
Látom derülni az eget
S tünsz lelki éjszaka.

Szegény szivem ujból szabad,
Nem bántja gyötrelem,
Ujból hiszek, könnyem szakad,
Be jól esik nekem.

Stern rabbi.

Hafiza.

I.

Arcza vér, hófurte ében —
A napnak minden sugára
Villog éjsötét szemében.
Bibor ajka csókra termett,
S mint a méz, oly édes csókja.
Sok' se szivtam édesebbet,
Hogyha ölelésre tárja
Gömbölyü két hószin karját,
S szemét, melynek nincsen párja,
Mosolyogva emeli rád:
Akkor nem gondolhatsz másra,
Feledve az élet, világ...

II.

Szeretlek, mint a
Csillag az eget,
Mint suttogó lomb
Madár éneket.
Mint kopár bérez
A szép virágokat,
Mint bugó szellőt
Csendes alkonyat.

Ha van a földön szerelem,
Ugy azt szivemben érezem,
Ha van a földön szép leány,
Te benned látja azt szemem;

Ha vannak ott fenn csillagok,
Ugy szép szemed szebb, mint azok
S százszor szebb vagy te idelenn,
Mint fenn — ha vannak — angyalok

IV.

Szemedben van az ég
És minden csillaga,
Szemedben a nap ég,
S minden tüzsugara
Szemedben van az ég
S égben a mennyország, —
De ha égben volnék
Akkor is csak hozzád,
Hozzád kivánkoznék,

GASPARONF.

Bölcs visszavonulás.

Irta: Szomaházy István.

(Folytatás és vége.)

— Ne feljen semmit, három nap mulva kezébe adok valamennyi bizonyitékot!

Ez fölöttébb biztatóigéret volt, s én mégis ugy éreztem, mintha a fogamat huznák. Güns ur — igy hivják a magándetektivet — egész az előszoba ajtajáig elkisért s ott még egyszer nyájasan a fülembe sugta:

— Akár meg is szerkesztheti a válókeresetet!

Mit tennének önök, tisztelt szezkesztőség, a hasonló esetben? Én őszintén bevallom, hogy feldult lélekkel távoztam a detektiv lakásától. A kartyázás nem esett jól, a szivart keserünek találtam, s mikor t. nőm, izléses pongyolában, ajtót nyitott, majdnem felsikoltottam fájdalmamban. Vacsora közben mindegyre csak őt néztem s mindjobban megérlelődött bennem az a tudat, hogy boldogtalan lennék, ha őt sohasem ölelhetném többé. Ez estén még talán szebb volt;

társadalmi előítéleteiből, és sem megokolatlan rokonszenvtől, sem önkéntelenül tá madható antipatiától meg nem zavart szemmel megleljék a tiszta igazságot. Tagadhatatlanul nehéz egy feladat, de a magyar polgárság szine java már megérett reá.

Agrus.

Népkönyvtárak és népolvasmányok.

A tél népünk életében elveszett időszak. A meglévőt emésztve, semmit sem produkálva, sőt fájdalom, igen sokszor tivornya tékozlás között telnek a hosszu téli esték.

Látva a tespedtséget, ismét és ismét felmerül a népkönyvtárak és népolvasmányok kérdése.

Mért nem használja fel a nép üres idejét hasznos művek olvasásával; mért van az, hogy a magyar ember annyira idegenked k a könyvtől, betűtől? Ha a nagy munkaidőben nem is, de télen rá érne olvasni Miért nem teszi?

A magyar ember könyvre nem ad pénzt. Pálinkás bolt minden utczában van, mig könyvkereskedés vármegyénkint akad kettő három. Bejárhatjuk a falvakat, mig a nép hajlékaiban egy-egy családi könyvtárra bukkanunk, holott minden valamire való házban kellene lenni egynéhány jó könyvnek, melyeket a családtagok használhatnának. Hány gazdag polgár van, akik irodalomra egyetlen fillért sem adnak.

Népünknek nem kell semmiféle nyomtatott betü, kivéve a kalendáriumot, melyből a legocsóbbat, tehát a legrosszabbat veszik polgártársaink.

Kis nép vagyunk. Létünk attól függ, hogy tudunk e műveltségben, előrehaladásban lépést tartani a czivilizált nyugattal. Mindenki meg van győződve, hogy tudnánk, há akarnánk. Mert a magyar ember ritka tehetséggel van megáldva: eszes, okos faj. De mit ér ez, ha holt tőke, ha nem fejlesztjük, ha nem értékesitjük? Erőszakkal hiába akarnánk kényszeriteni, hogy forduljon a műveltség forrásaihoz, a könyvekhez. Rá kell tehát szoktatni a népet a könyvek, az olvasás szeretetére.

Hogyan?

Iskolai és népkönyvtárak által. Állitani kell minden iskola mellé népkönyvtárt, melynek példányait a gyermekek haza hordhassák olvasás végett. A könyvtár szép képes könyvei és hasznos népies iratai otthon, a családi körben is érdeklődést keltenek. A szülők szivesen lapozgatnak a könyvecskékben, sőt elolvassák, vagy a mi még jobb, gyermekeikkel felolvastatják. Ekként terjed az olvasási kedv; a könyvtár kötetei megteszik vándorutjokat a családok között s már most a jelenben is hatással vannak az általános népműveltség terjesztésére.

Az eredmény különösen a következő generacióban mutatkozik szemmel látható lag. Az iskolába járó gyermekeket már zsenge korában rászoktatjuk a könyvek szeretetére, az olvasásra. A tanitó ugyanis a legalsóbb osztályu gyermekeknél kezdi a könyvek kiosztását. Aki jól tanul és jól viseli magát, az jutalmul egy képeskönyvet kap kiolvasás végett. Igy az egész iskoláztatás alatt folytatva a könyvek kiosztását, lehetetlen, hogy a kivánt eredmény megközelithető ne legyen.

A gyermek iskoláztatása ideje alatt rászokik a könyvtár szebbnél szebb példányainak olvasgatása által a jó könyvek szeretetére. A könyvek, a könyvtár iránt bizonyos tisztelet támad benne, mivel mint egy jutalmul kapta ki a jó könyveket. Ha elvégezte iskoláit, akkor is meg lesz neki engedve, hogy el eljárjon az iskolába egy-egy jó könyvért, melyet a tanitó szivesen kikölcsönöz a népkönyvtárból. E szerint az elemi iskola első osztályától egész életén át folyton nyitva áll az iskola mellett szervezett népkönyvtár mindenki előtt.

E könyvtár a művelteség, a haladás tüzhelye, éltető forrása lesz. A nép által a legjelesebb művekhez ingyen jut s ekként megkedveli megszereti az irodalmat. Lelki szemei felnyilnak, önérzete feltámad, hogy önerejéből is támogassa a nemzeti irodalmat és a művészeteket. Az egyes emberek is fognak pénzt adni könyvekre, a jobb móduak nemes ambicziójuknak tekintik, hogy jó művekből ők is állhassanak családi szentélyükben egy kis könyvtárt.

Semmi sem látszik azért sürgősebbnek, minthogy a népiskolákban felállitsuk a népkönyvtárakat.

Az iskola hatóság, a községi ügyek vezetői kövessenek el mindent, hogy e közhasznu intézmények mielőbb létesüljenek. Legyenek a néptanitók az ügy lelkes bajnokai, hiszen az ő népszerüségük, az ő téki télyük növekedik azzal, ha a népkönyvtár által egész életén át összeköttetésben marad az iskolával.

A népkönyvtárak felállitása nem oly nehéz feladat, mint első tekintetre látszik. Csak a kezdet kezdetén kell átesni. Ha az első alap megvan, könnyü azon tovább fejleszteni az intézményt.

Csak kezdeni kell! A kezdésre legalkalmasabb a téli időszak. Üljenek össze, beszéljék meg a dolgot a községek, az iskolák irányadó férfiai és mit se habozva, létesitsék a hasznos intézményt.

Darányi földmivelésügyi miniszter csak nemrégiben szóba hozta a parlamentben a népkönyvtárak nemes szép ügyét. Minden jel arra mutat, hogy a kormány is belátja ezen üdvös és megbecsülhetetlen intézmény megteremtésének, létrehozásának égető szükségét Ha kormány és társadalom válvetve fáradoznak a népkönyvtárak eszméjének megvalósitásán, ugy már a közel jövőben is láthatjuk majd, hogy mily hatással van egy nemzet haladására, fejlődésére és művelődésére, ha népe olvas, abból ismeretet, tapasztalatot szerezvén.

Gondöljuk meg, hogy a nemzeti közművelődésügynek mily óriási szolgálatot teszünk azzal, ha népiskolák mellett népkönyvtárat s erzünk. Fel tehát a munkára, öltsön testet az ige!

HIREK.

— **A vb. kis-czelli takarékpénztár** kényszeregyezségét, mely Bejczi Ö lön szombathelyi ügyvéd felebbezése folytán a győri kir. itélő tábla elé került, a k r. itelő tábla kedden tárgyalta és a törvényszék itéletét, vagyis a kiegyezést jóváhagyta. Két egybehangzó itélet ellen felebbezésnek helye nem lévén, a fizetéseket a szombathelyi Mező gazdasági Takarék és Hitelbank legközelebb megkezdi a hitelezők által elfogadott 60 százalékos kvótában. Ideje már nagyon is, hogy ez a szerencsétlen bukásügy végre valahára lebonyolitva lesz.

— **A városi tisztujitás** e héten hétfőn ment végbe a városházánál Jakab Bódog főbiró elnöklete alatt. Városbirónak egyhangulag az eddigi vbirót, Pálovits Józsefet, helyettes biróvá Szalay Józsefet, pénztárnokká Nagy Gyula kereskedőt, közgyámmá dr. Berzsenyi Dezső ügyvédet választották meg. Ezután megválasztották az előljáróságot, melynek tagjai lettek: Benkő Ferencz, Rozenheim Ferencz, Szarka József, Kondor József, Hujber György és Tóth Antal.

— **Korai öröm.** Nagy örömöt okozott a mu t vasárnap egynéhánynak Kis-Czellben lapunk késői megjelenése, melynek — mint azt lapunk mult vasárnapi számában a hirnevet [illegible] jeleztük — nyomdai akadály volt az oka. A vidéki nyomdákban több helyütt is volt ilyen akadály a nyomdászok részleges sztrájkja miatt s igy mi is részesültünk munkáshiányban s bizony-bizony a lap rendes számának csak felét adhattuk sajnálatunkra és az is elkésve jelenhetett csak meg. Ebből az alkalomból aztán menten kisütötték, lapunk ellenségei, hogy a lap megjelenése bizonyos okok miatt betiltatott. Aki ismeri a magyarországi sajtó örvényeket, az tudja, hogy egy lapot betiltani éppen nem lehet. Ha egy lap tullépte hatáskörét, s megsértett valakit, ott a sajtóbiróság, az ad elégtételt a sértettnek s bizony nem egyszerre történt, már meg, hogy a lap szerkesztőjét érzé-

---

mint valaha; királynői termetéhez szerelmesen simult a kékszalagos fehér ruha, bársonyos teintje kipirult, éjfekete hajában egy vérvörös szegfü viritott. Eszembe jutott a detektiv igérete: hogy három nap mulva a kezemben lesz minden bizonyiték. Mi történik, ha csakugyan betalálja bizonyitani, hogy nőm titokban légyottokra jár? Most kényelmes a dolgom, mert a sejtés utóvégre is semmire se kötelez, — de akkor, a biztos tudattal, szivemben, — ennek már igazán a fele se tréfa . . . . . A bizonytalanság még mindig kellemes érzés lehet, de a pozitiv tény, — ujjé! Odakünt zuhogott a hideg októberi eső, idebenn a kályha vörös reflexei tánczoltak a diófa-kredencz rézcsatjain . . . . Oly meleg, világos, derült volt ez a családias interiur, Mariska annyi grácziával tipegett ide oda a szőnyegen, hogy a torkomat elszoritotta az irdaság hülyén borzalmas lehet most a betütetlen legényszobában! Mariska később a zongorához ült, s a kedves operettjeimet játszotta; Lilit. Offenbachot, a szentelt milymily gyertyát, a Denevér valcereit, s a szobalcány behozta a fekete kávét . . . . Egyszerre megbizonyosodott előttem, hogy bolondot cselekebtem, s aggódva elbujtam a hintaszék vánkosába . . . . Később, félóra mulva (Mariska időközben nyugalomra tért), belopóztam a hideg dolgozó-szobába és ekkor . . . . . .

Tisztelt szerkesztőség, mit tagadjam: elkövettem a legnagyobb gyávaságot, amire férfiu valaha képes volt. Elváltoztatott irással levelet irtam a feleségemnek, nem többet és nem kevesebbet ennél az öt szónál:

„Vigyázzon magára, mert minden lépésére ügyelnek.“

A levelet másnap bedobtam a levélszekrénybe és azóta szivdobogva lesem: vajjon Mariska nekem is megmutatja-e a különös figyelmeztetést? Most már három napja, hogy a levelet megkapta, de mindeddig abszolute nem szólott róla. Mit jelent ez? Annyi bizonyos, hogy csütörtök óta nem jár többé a szabónőhöz sőt a multheti barátnőjét is békén hagyja . . . Ostobán vagy gyalázatosan cselekedtem-e? Ha pár sorral megvigasztalnak kételyeimben, örökre lekötelezi tisztelőjüket,

a 23433 sz. előfizetőt.

Nagyságos uram ne beszéljünk bolondokat; ön okosan és férfiasan cselekedett. Csak tegye a kezét a szivére és mondja meg: jó lenne-e most egy sideg hotelszobában [illegible] étepiletlen roastbeefekkel viaskodni valami barátságtalan étterem asztala mellett? Otthon a jó meleg szoba, a kitünő vacsora, az illatos kávé, — teringettét, hagyjuk a meditalásokat Paul Bourgetnek, mert az szegény abból él, hogy meditál. De ön, akinek jó hivatala, szép felesége, kellemes otthona van, — ön bizony, hál' Isten nem szorul arra, hogy együgyü problémákkal bajlódjék. Az ilyesmi csak a Tolsztoj regényhőseinek való, nem pedig egy becsületes magánhivatalnoknak.

Fogadja köszönetünket szives bizalmáért és adja át kézcsókunkat kedves nejének, az irodalmi nagyságos asszonynak.

keny pénzbirsággal sujtották s elcsücsültették a „hivösre" és olyan nagy úr lett belőle, hogy az ajtót is betették utánna. Ebben a kegyes megtisztelteltetésben természetesen legtöbbször részük van azoknak a jó bolond szerkesztőknek, akik oly naivak, hogy mindig olyan dolgot firtatnak, kutatnak és hoznak felszinre lapjukban, melyért tengernyi harag zudul szegény fejükre, nekik belőle hasznuk nincs, de a közönségnek igen. El is hagyhatnának azok a szegény lapszerkesztők igen sok közérdekü dolgot, de már olyan a lelkiismeretük (már akinek van, mert van olyan is, akinek nincs), hogy nem tudnak hallgatni s oly formán járnak bizony sokszor, mint a nyelves asszony. Azzal a különbséggel, hogy a szerkesztőket nem a nyelve, hanem az a kis darab acél, melyet „toll"-nak hivnak, az veri meg. Mondják, hogy „betlehemi" ügyvéd urnak is, irnokával együtt, határ alatt volt az öröme a lap elmaradása miatt. Nos hát mindazokat, akik annyira szeretnék a „Kis Czell és Vidéké" t meghalva látni azzal vigasztaljuk meg, hogy erre mostanában nincs kilátásuk. A csecsemő él, fejlődik s hisszük, hogy meg fog erősödni mindannak daczára, hogy sokan haragusznak reá szókimondása miatt. Igaz, hogy a szókimondás a betegsége, de hát ebben született, ebben is kell neki meghalnia, ha az ideje elkövetkezik egykor. De várni tessék erre!

— **A közönség figyelmébe** ajánljuk az általános jövödelmi pótadó (tehe b vallási) lajstromnak folyó hó 28-ig a városházánál való pontos beadását, mert csakis ennek beérkezte után lehet az adófizető közönségnek reménye arra, hogy adója kevesebb lesz. Igy minden adófizetőnek saját érdeke követeli, hogy a lajstromot e hó 28-ig beadja.

— **Vadászat.** Ifj. Nagy Sándor egyházashetyei nagybirtokosnál e héten kedden volt hajtóvadászat volt, mely azonban az az napi rossz csős idő miatt nem a legjobban sikerült. mindössze 28 nyul került teritékre A vadá zat után kedélyes vadászlakomát adott a vendégszeretetéről ismert házi ur, melyen a legkedélyesebb hangulat uralkodott. A vadászaton városunkból résztvettek: Szabó Imre járásbiró, Szabó Pál László Dávid aljbirók, Jakab Bódog f biró, dr Brunner Ferencz, Pletnis Ferencz ügyvédek, dr Király János, dr. Hetthésy orvosok és Kaldró Maróthy László nagybirtokos.

— **Vasuti bejárás.** A kis czelli vasutallomás kibővitése végett szükségessé vált bejárás a napokban volt Horváth Árpád főfelügyelő elnöklete alatt Zoltán Győző államépitészeti főmérnök dr. Maróthy László és a magyar kir. államvasutak kiküldötteinek jelenlétében. Az á lomás kibővitését a tavaszszal már meg is kezdik az eddigi tervek szerint.

— **Halálozás.** Sulyos csapás érte városunk egy köztiszteletben á ló polgárát, dr. Scheiber Zsigmond ügyvédet, nejének. szül. Steiner Idának rövid, alig 8 napig tartó betegeskedés után folyó hó 7-én történt halálával. A mélyen sujtott férj iránt városunkban általános részvét nyilvanul A család által kiadott gyászjelentés igy hangzik: »Alulirottak mélyen szomorodott szivvel tudatják ugy a maguk, mint a számos rokonság nevében dr. Scheiber Zsigmondné szül Steiner Idának mai napon reggel 8órakor történt gyászos elhunytát. A boldogultnak földi maradványai folyó hó 8-án délután 3 órakor fognak az izr. vallas szertartása szerint a kis-czelli sikerthen örök nyugalomra tetetni. Kis-Czel, 1900. január 7 dr Scheiber Zsigmond, férje, Scheiber Árpád, [illegible] szül. Bischer Maria, szülői. Steiner Albert, Steiner Berta, Steiner Samu, Steiner Hugó, Steiner Herman, Steiner Jenő, testvérei. Steiner Albertné szül. Steiner Paula. Steiner Samuné szül. Honig Matild sógornői. Dux Samu, sógora.

— **Koronaértéket a postán.** Mindaddig, mig a koronaértékre szóló á lam- és bankjegyeket kibocsátják s az osztrák értékü ket a forgalomból ki nem vonják, a pénzes levelekre s a pénztartalmazó csomagokba helyezett ausztriai értékü állam- és bankjegyeket a boritékon o. é. forintokben s e mellett egyenlőségi (=) jellel koronaértékben is kell részletezni, azonban az érték loösszegét csak egyszer korona és fillérben kell megjelölni. A pénzes leveleket, érczpénzküldeményeket, értékes és utánvételes csomagokat (postautalványokat) stb a postahivatalok csak ugy fogadják el, ha azokon a pénzösszeg korona és fillérekben van feltüntetve Ez e rendelkezés 1900. január 1 ével lépett életbe.

— **Tiszta választások.** Széll Kálmán miniszterelnök, mint belügyminiszter nagyjelentőségü körrendeletet bocsátott ki. A vármegyék és városok központi választmányaihoz intézte. a választók névjegyzékének összeirasa tárgyában A rendelet kiadasat az tette szükségessé, hogy a kuriai biráskodásról alkotott törvény némely szakaszai már ez év január 1-én életbeléptek. E szakaszok — az 1899 XV. t.-cz. 142. és 152. §-ai — a képviselőválasztók névjegyzékeinek összeállitására, kiigazitására és a jogorvoslattal kapcsolatos eljárás szabalyozására vonatkoznak. A választási eljárás alapja a választók névjegyzéke. Sok függ azoknak összeállitásától. Az ellenzéki panaszok egy része a névjegyzék összeállitásánál felmerült visszaélések ellen irányult. Természetes tehát, hogy az a politika, amely a választási korupczió kiirtására vállalkozott, már itt, a névjegyzékek összeállitásánál, szigoruan kell hogy fellépjen, a tiszta választások érdekében. A belügyminiszter rendelete éppen ez oknál fogva mulja felül fontosság dolgában a szokásos miniszrendeletek körét Ez a rendelet szimptomatikus jelentőségü. A rendelet kiemeli a választói névjegyzék nagy fontosságát, Utasitja az összeiró küldöttségeket, hogy a törvény minden betüjét szigoruan betartsák s annak szellemében járjanak el. Ugy kell összeirni a választókat, hogy törvényes jogának gyakorlásából senki se zárassék ki. A pártpolitika kedvezésének s apró fogásainak nem szabad érvényesülni a választói jegyzékek összeállitásánál. Az eredményt, kellő időben ugy kell köztudomásra hozni. hogy szükség esetén, a bármily okból kimaradt választók jogaik megóvásáról gondoskodhassanak. A választók ez évben teljesen ujból fognak összeiratni. Az összeirás alapjan készült névjegyzékek a szó igazi értelmében vett állandó névjegyzékeknek alapját vetik meg. A földadóminimumok állandó jellegü megállapitása is ennek az esztendőnek a feladata.

Évek hosszu sorára kiható intézkedések ezek, annal kivánatosabb tehát, hogy azok a választópolgárok teljes megelégedésére és megnyugvására történjenek meg. Erre való tekintettel a belügyminiszter rendelete a legrészletesebb és legkimeritőbb utasitásokat adja, A körrendelet végén a belügyminiszter kijelenti hogy a törvény végrehajtása körül tapasztalt legkisebb mulasztást vagy törvénysértést pedig a legszigoruabban fogja megtorolni.

— **Az uj szőlőterületek adómentessége.** Fontos és a szőlőgazdákra nézve igen előnyös elvi jelentőségü határozatot hozott a napokban dr Wekerle Sándor elnöklete alatt a m. kir. közigazgatasi biróság. Azok a szőlőterületek ugyanis, melyek a filoxera pusztitasai folytán kiirattattak, ha szőlővel ujból beültettetnek, a beültetésre következő évtől kezdve tiz évi adómentességben részesülnek. Az 1891 : I. törvénynek ezt a rendeleczését eddig a szőlőgazdák hátrányára akként magyarázták, hogy az adómentesség csak a földadóra vonatkozik és igy az általános jövedelmi pótadót minden egyes esetben kivetették, épen ugy mint az ideiglenes földadómentesség más eseteiben. Most azonban kimondotta a közigazgatasi biróság, hogy az általános jövedelmi pótadó kivetésének sincs helye.

— **Pályázati hirdetmény.** A budapesti »Academia Academica Egyesület« az 1899—1900. tanév II-ik felére a következő helyekre ezennel pályázatot hirdet: 1. Az egyesület választmánya által betöltendő mintegy száztiz ingyenes, illetve féldijas ebédhelyre. 2. Mértékes bojári Gróf Vigyazó Sandor cs és kir. kamaras ur által betöltendő 4 ingyenes ebéd és vacsora segélyre. E kérvények a gróf ur nevére czimezve, az egyesület hivatalos helyiségében adandók be. E négy helyre csak keresztény tudomány-egyetemi hallgatók pályázhatnak. 3 Szabadka város Ung Hugó polgármester, illetve egy [illegible] polgármestere, illetve alispánja által betöltendő egy-egy ingyenes ebéd és vacsora helyre E kérvények az illető törvényhatóságokhoz czimezve, az illetékezség világos megjelölésével. az egyesületnél adandók be Ez alapitványi helyekre müegyetemi hallgatók is pályázhatnak, Mindezen bélyegtelen kérvényekhez csatolandó az index v. másolata, első éveseknél esetleg az érettségi bizonyitvanyny is és a részletekre is kiterjeszkedő szegénységi cizonytvány Az 1. és 2. pontok alatti kérvények beadási határ ideje 1900 januar hó 20-ának d c. 12 órája; a 3 ik pont alattiaké 1900 januar hó 16-ának d. e. 12 órája, A kérvények beadandók a főtitkár hivatalos órája 12 1. esetleg posta utján az elnökséghez. Miheztartás végett közöljük, hogy a 300 koronán felüli ösztön dijat élvezők segélyben nem részesülhetnek Budapest 1899 deczember hó 30-án Szörffy Sándor s. k. e. i. elnök Tuka Béla s. k. a segélyügyi albizottsag elnöke.

— **Az ujsághirdetések, a naptárak és a plakáthirdetmények bélyegilletékeinek eltörlése.** Az ujsághirdetések, a naptárak és a plakáthirdetmények bélyegilletékeinek eltörlésére vonatkozólag az »Adóügyi Szaklap« értesülése szerint Lukács László pénzügyminiszter törvényjavaslatot fog a képviselőház elé terjeszteni A hirlapokba iktatott, lakczimmel ellátott minden egyes hirdetménytől ugyanis 60 fillér bélyegilleték járt az államkincstárnak. Ez a fizetési kötelezettség az 1900. év julius napjától megfog szünni. A naptárak, akár önálló egészet képeznek, akár más nyomtatványok alkotó részei, ma minden példány után 12 fillér bélyegilleték alá esnek. Ennek az adónak eltörlése 1901. január elsejére volna kilátásba véve Szó van az idézett forrás szerint a plakáthirdetmények bélyegilletékének eltörléséről is.

— **Jánosházai hirek.** A helybeli izr. hitközség f. hó 7-én tartotta tisztujitó közgyülését, mely alkalommal teljes bizalmuk jeléül a volt tisztviselőket egyhangulag ujból megválasztották. — Ugyancsak e hó 7-én tartotta az ujonnan megalakult helybeli kath. legény egylet könyvtára javára felolvasással egybekötött tánczmulatságát, melynek tiszta jövedelme megközeliti a 200 koronát. A felolvasást Tihanyi Ödön segédlelkész tartotta.

— **A búr háboru és a magyarok.** Évtizedek óta nem kellett Magyarországon távoli világrész háboruja oly közérdeklődést, mint most az angol-búr mérkőzés. Talán azért is, mert a magyarok és a burok közt oly sok a rokon vonás. A bur nép is, mint mi, nagyobbára földmivelésből él; kevés számu, de bátor, edzett, szabadságszerető, akár a magyar; s függetlenségének a védelmeért ép ugy szembe mert szállani egy nagy világ hatalommal, mint mi 1848. és 49-iki szabad-ágharczunkban. E ritka közérdeklődést bizonyára még növeli a „Budapest" pol. napilapnak az a törekvése, hogy a duló háboru jelentősebb mozzanatait képekben is igyekszik bemutatni. Egyáltalán a „Budapest"-nek közművelődési szempontból is egyik nagy érdeme, hogy az eseményeket illusztrációkban is hozza. Képei nemcsak aktualisak, hanem egyuttal ismeretterjesztők is. S e téren a magyar sajtóban egyedül áll. De más tekintetben is valóban megérdemli a „Budapest" azt a nagymérvü párolást amelyben immár 23 év óta országszerte részesül. Kitünően szerkesztett, szókimondó, erős nemzeti irányu ujság. Kossuth Ferencz, Kossuth Lajos nagynevü fia és az országos függetlenségi párt vezére rendszerint a „Budapest" hasábjain mondja el politikai küzdelmeinek eredményét, s jövendőbeli törekvéseit. Hirei friss ek és megbizhatók. Tárczarovatában az ujabb irodalom majd mindegyik jelesével találkozik az olvasó. Folyvást két érdekfeszitő regényt közöl egyszerre, amelyek közül az egyik könyvalakban jelenik meg. Emlitésreméltó, hogy minden vasárnap „Uj-Budapest" czim alatt megjelenő humoros melléklettet is csatol a fölaphoz, s e vicczlap talánymegfejtői közt hetenkénként egy-egy „Jószív"-sorsjegyet, ezenfelül több értékeskönyet sorsol ki.; rendes előfizetőinek pedig egy diszes kiállitásu naptárt ad ingyen. Aki tehát egy jó, de olcsó áru lapot akar járatni s az eseményeket képekben is szeretné szemlélni: bátran előfizethet a „Budapest"-re, amelynek előfizetési ára egy hónapra 1 frt (2 korona), negyed évre 3 frt (6 korona). fél évre 6 frt (12 korona), egész évre 12 frt (24 korona). Mutatványszámokat [illegible] kivánatra ingyen küld a „Budapest" kiadóhivatala, Budapest, IV., Sarkantyús-utcza 3. sz. a.

— **Legjobb orvosság** Mindazok, kik gyomorbaj, étvágyhiány, rossz emészté s, máj fájdalmak, kólika, vérszegénység, ideges fejfájásban szenvednek, használják a világhirü Pserhofer vértisztitó labdacsokat, melyek teljesen ártatlanok, gyorsan és biztosan hatnak és a legelsőrendü orvosok által ajánltatnak. Hasznos szolgálatot véltünk tenni t. olvasóinkunk, ha e kitünő gyógyszert b. figyelmükbe ajánljuk. 1 tekercs, mely 6 doboz á 15 labdacs 1. 05 frt. A pénz előzetes beküldése után 1 tekercset 1. 25 frtért, 2 tekercset 2. 30 frtért, 3 tekercset 3. 35 frtért küld bermentve Pserhofer J. gyógyszertára, Bécs, I. Singerstrasse 15.

— **Beszédfogyatékosak,** dadogók, hebegők stb. gyógykezel az e szakmára jelesen képesitett Kemény Simon jánoshá zai tanitó.

Gyakorlati szőlőgazdasági tanfolyamok Értesülésünk szerint a földmivelési miniszter az ország összes borvidékein öt-hat napra terjedő tanfolyamokat rendezteti, melynek előadói a szőlőszeti és borászati felügyelők lesznek. Ezen iránt való általános érdeklődés-ébresztés, hanem a gyakorlati ismeretek terjesztése. E czél érdekében a helyi körülmények szerint a homoki szőlő, az oltványvesszők mivelésére a szénkénegezést és a szőlőbetegségeket stb. választják az előadók tárgyul, melynek keretében a vidékek szerint esetleg helytelen, vagy meg nem felelő mivelési módok helyett a helyes eljárásra fogják a tanfolyamok hallgatóit kioktatni. A tanfolyamok helyét az illetékes hatóságokkal és szaktestületekkel együtt állapitották meg és lehetőleg oly helyre, a hová a környékbeli szőlőmivelők legkönnyebben emelhetnek. Intézkedés történt arra is, hogy e tanfolyamokról és czéljairól az érdekelt körök minél szélesebb körben vegyenek tudomást s igy a téli szőlőmivelési tanfolyamokon minél többen gyarapithassák ismereteiket.

— **Hallatlan olcsóság.** Löwenstein J. és fiai helybeli kereskedő czégének lapunk mai számában található hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

VASUTI MENETREND.

Érvényes 1899. okt. 1-től.

Bpest k. p. Győr—Fehring—Grázi vonal Szombathely—Grácz felé:

Indul: Kis-Czelből:

Személyv. regg. 4 32 p.	Gyorsv. este 6.03 p
„ d. u. 1·54 „	Vegyesv. „ 8·49 „

Győr—Budapest felé

Indul: Kis-Czelből:

Vegyesv. regg. 4 36 p.	Személyv. d. u. 2 15 p
Gyorsv. d. e. 10.01 „	„ este 12·24 „

Kis-Czell—Pápa

(Szerda és péntek kivételével naponta.)

Indul: személyvonat este 6·40 p

Kis-Czell—Szombathely.

(Minden kedd-en és pénteken közlekedik.)

Indul: Kis-Czelből:	Érkezik: Kis-Czellbe:
Vegyesv. regg. 6·15 p.	Vegyesv. d. u. 5·46 p.

Kis Czell—Csáktornya.

Indul: Kis-Czelből:	Érkezik: Kis-Czellbe:
Vegyesv. regg. 4·50 p	Személyv. d. e. 9·07 p.
„ d. u. 2·05 „	Vegyesv. d. u. 12·51 „
Személyv. este 6.10 „	„ este 8.45 „

Kis-Czell—Székesfehérvár.

Indul: Kis-Czelből:	Érkezik: Kis-Czellbe
Vegyesv. regg. 4·29 p	Személyv. d. u. 1·14 p
Személyv. d. u 2·20 „	Vegyesv. d. u 5·41 „

Kis-Czell—Pándorf.

Indul: Kis-Czelből:	Érkezik: Kis-Czellbe:
Személyv. regg. 5·15 p.	Személyv. d. e. 9·45 p.
Vegyesv. d. u. 2·21 „	Vegyesv. este 8·39 „

Sorsjegytulajdonosok

figyelmébe!

A **világ összes sorsjegyéről szóló évkönyv** már megjelent. **Sorsjegyek,** melyek bármely okból évek óta nem nézettek is meg, ezen könyvben előfordulnak, és általam **ingyen** és **díjtalanul** nézetnek meg. A válaszra 5 kros levéljegyet tessék mellékelni.

BEIFELD JÓZSEF bankház Budapest, Károly körut 1. szám

— Alapittatott 1874-ben —

Nélkülözhetetlen házi gyógyszer minden családnál!

Óvakodjunk utánzatoktól!

Számtalan hálá- és elismerő-nyilatkozat!

Pserhofer J.

VÉRTISZTITÓ LABDACSAI

évtizedek óta el vannak terjedve az egész vil gon a kevés azon család, a hol ez a paratlan házigyógyszer hiányzik.

E labdacsokat az orvosok különösen az oly bajoknál ajánlják, amelyek nehéz emésztésből és dugulásból következményei, mint pld. zavar az epekiválasztásban, sárgaságban, szédülésben, kélés, az nyelv stb.

Vértisztitó hatásukról fogva kiválóan jó hatást gyakorolnak vérszegénységben is az ebből származó bajoknál, mint idegen fájdalmak, sápkór stb. E vér isztitó labdacsok nagy előnye, hogy szétfolyóan hatnak, fájdalmat nem okoznak s igy a leggyöngébb szervezetűeket biró egyének, sőt gyermekek is bátran használhatják.

1 doboz, mely 15 labdacsból 1 frt 20 kr.
1 tekercs, mely 6 doboz 1 frt 05 kr.

A pénz előzetes beküldése után bérmentve:

1 tekercs 1 frt 25 kr.
2 tekercs 2 frt 30 kr.
3 tekercs 3 frt 45 kr.
10 tekercs 9 frt 20 kr.

Egyszülli készitő és szétküldési főraktár:

Pserhofer J. gyógyszerész

Bécs, I. Singerstrasse 15.

Ellenőrzésünkkel fogva a labdacsok a legtisztábban elszakadva és nyomtatott utánzatok ellen szigorúan ügyelünk PSERHOFER-féle vértisztitó labdacsokat kérjen, és csak azok valódiak, amelyek dobozainak fedelén piros szalagon „PSERHOFER" kézirásu felirat.

Ezen labdacsok hatása gyors és biztos!

Használati módja mellékelve van minden dobozban.

A legelőkelőbb orvosok által ajánlva!

Nélkülözhetetlen házi gyógyszer minden családnál!

Vas- és Veszprémmegye legolcsóbb bevásárlási forrása

Löwenstein J. és Fiai

uri és női divatkereskedése.

Kis-Czell és Pápa.

Tisztelettel értesitjük a nagyérdemü közönséget, hogy nagy nevünknek örvendő üzletünkben a következő olcsó árak mellett árusitjuk a raktárunkon levő különösen finom áruinkat, melyek kizárólag csődtömegekből erednek, u. m.:

1 finom flaner ingblus	frt	90
1 méter 80 cm. széles „Valerin" flaner	„	18
120 cmter széles posztó		
80 cmter széles posztó		27
1 finom uri kemény kalap		96
3 drb elegáns magánkötő nyakkendő		75
1 drb igen finom csokor nyakkendő	—	51
1 vég rumburgi vászon	4	10
1 vég tiszta czérna kanavász	4	36
1 vég tiszta czérna 8/4 széles lepedővászon	5	60
1 női ruhára való szövet	1	60
1 6 személyre való kávéstériték	1	26
1 6 személyre való fehér abrosz	—	62
1 Köper alsó nadrág	—	48
3 pár jóminőségü férfi szokni	—	54
1 pár valódi prágai férfi clasé kesztyu	—	73
1 pár való 4 gombos finom női clasé kesztyü	—	65
1 tuczat finom azsour szélü batiszt zsebkendő	1	30
1 pár öt rétü férfi ingkézelő	—	20

Vidéki megrendelések

lelkiismeretesen és nagy pontossággal teljesittetnek ugy a fő-üzletben, valamint a fiók-üzletben

Kis-czell és a másik fiók-üzletünkben **Pápa**

Kossuth Lajos utcza.

Tessék egy próba rendelményt tenni!

Minden itt fel nem sorolt czikkek bámulatos olcsó áron kapható.

Vas- és Veszprémmegye legolcsóbb bevásárlási forrása.

Nyomatott a kiadó „Vörösmarty"-könyvnyomda és hirlapkiadó vállalat gyorsitóján Devecserben, 1899.